

Tongeren, 12 november 2024

Beste muziekliefhebber en belangstellende van De Kleine Cantorij,

Hierbij willen we u hartelijk uitnodigen voor ons "Concert bij Kaarslicht", op zondagavond 1 december in de O.L.V. - Basiliek van Tongeren, aanvang 20.00 u. Deze uitvoering vindt plaats onder de auspiciën van de "Vrienden van het Le Picard-orgel", zie hiervoor ook de affiche hieronder. Verdere medewerkenden zijn Luc Ponet, orgel, en de Schola Gregoriana, alles onder leiding van dirigent Jan Peeters.

De inkom bedraagt € 12,00 (voorverkoop) of € 15,00 (kassa). Reserveren kan tot en met zaterdag 30 november via mail: vzwlepicard@gmail.com De kaartjes aan voorverkoop-prijs zullen klaarliggen aan de kassa. De basiliek opent een half uur voor aanvang van het concert, de plaatsen zijn niet genummerd.

Ons unieke, exclusieve, en eenmalige programma rond *Het Tongers Orgelhandschrift ms. Berx (1626): 'In organis et in discantu'*, waarover Luc Ponet een Doctoraatsproefschrift voorbereidt, bestaat onder meer uit gewijde en wereldlijke muziek van Orlando di Lasso / Orlandus Lassus (1532-1594), en Henry Du Mont (1610-1684). Voor bredere omkadering en duiding hiervan, verwijzen we u ook graag naar de laatste pagina van deze uitnodiging.

1. Orlando di Lasso:

Aurora lucis rutilat (Gepubliceerd 1604) Motet voor tien stemmen

2. Orlando di Lasso:

Magnificat 8. Toni (1592) Parodie eigen motet *Aurora lucis rutilat* voor tien stemmen

3. Orlando di Lasso:

Beau le cristal (1576) Chanson voor vier stemmen

4. Henry Du Mont:

Salve Maria virgo (1681) Motet voor vier stemmen en basso continuo

Hopend u op 1 december te mogen verwelkomen,

met vriendelijke groeten,

De Kleine Cantorij, Tongeren

CONCERTEN O.L.V.-BASILIEK TONGEREN

CONCERT BIJ KAARSLICHT

1 DECEMBER 24 | 20.00u

Luc Ponet - Orgel
De Kleine Cantorij & Schola
Gregoriana o.l.v. Jan Peeters

VVK: € 12 - Kassa: € 15
Reservatie: vzwlepicard@gmail.com

KERSTCONCERT

24 DECEMBER 24 | 16.00u

Luc Ponet - Orgel
Jean-Pierre Van Hees,
musette & doedelzak

Toegang: vrije bijdrage

SYLVESTERCONCERT

31 DECEMBER 24 | 16.00u

Luc Ponet - Orgel
Rik Ghesquière - Bugel

Toegang: vrije bijdrage

Enkele verdere toelichtingen

- Gedurende de Middeleeuwen en ook daarna (tot 1793) heeft het Prinsbisdom Luik zijn politieke zelfstandigheid weten te bewaren. Geregeerd door een Prins-bisschop, heeft het namelijk ook nooit deel uitgemaakt van de Spaanse, of van de Oostenrijkse Nederlanden. De geschiedenis van het Prinsbisdom vertoont dan ook bestuurlijke rust en evenwichtigheid.

Eén van de positieve gevolgen van deze politieke stabiliteit was het ontstaan van een voedingsbodem waarop een muzikale traditie tot ontwikkeling kon komen. Muziek was er tot het algemeen aanvaarde cultuurpatroon gaan behoren. Dit had een bevruchtende weerslag zowel op het terrein van de opvoeding, als op dat van de kerkelijke eredienst (Heida, 1985).

- Dit alles wordt perfect weerspiegeld door "Het Tongers Orgelhandschrift - ms. Berx" (1626) dat (met twee andere historische manuscripten) een unieke informatiebron biedt met impliciete aanwijzingen voor een historisch geïnformeerde uitvoeringspraktijk. Hierbij staan interpretatie, retoriek en expressie centraal. De relaties tussen partituur en instrument, zanger en organist, evenals deze tussen woord en toon, creëren een unieke verbinding "tussen gregoriaans en polyfonie". Zo ontstaat er een vernieuwd begrip van de relatie tussen de orgelkunst in het Prinsbisdom Luik en andere Europese orgelstijlen (Ponet, 2024).

- Orlandus Lassus (16^e eeuw), geboren te Bergen, Henegouwen, trad op ongeveer 12-jarige leeftijd in dienst van Ferrante Gonzaga, die benoemd was tot keizerlijk gouverneur te Milaan. In 1553, toen Lassus nog maar 21 was, werd hij Kapelmeester van de Basiliek van Sint-Jan van Lateranen, een van de meest prestigieuze muzikale aanstellingen in Rome. Dat hij die positie verwierf hoewel hij als componist jong en relatief onbekend was, bewijst zijn reputatie, zelfs in deze vroege fase. De brede verspreiding van al zijn gewijde en wereldse muziek droeg ongetwijfeld bij aan zijn roem tijdens zijn leven en lang daarna.

Het belangrijkste keerpunt kwam in 1556, toen Lassus werd aangesteld als Kapelmeester aan het Hof van de Hertog van Beieren te München. Hij bekleedde die functie gedurende 30 jaar. Zijn werk aldaar, en zijn constante stroom van gepubliceerde werken zorgde voor beroemdheid in heel Europa. Vanaf de jaren 1560 verscheen zijn muziek in publicaties, waarvan de aantallen verbazingwekkend zijn. Lassus componeerde 74 missen, ten minste 102 Magnificats, 4 Passionen, 525 motetten en een groot aantal andere gewijde werken. Evenals Palestrina componeerde hij ook wereldlijke muziek. Die strekt zich uit over drie talen: 196 Italiaanse madrigalen, 144 Franse chansons, en 92 Duitse polyfone liederen.

Bijna alle 74 missen van Orlando di Lasso zijn zogenaamde "parodie" missen. Dit betekent dat ze reeds bestaand materiaal bevatten - ofwel een motet of een seculier lied, van hemzelf of iemand anders - dat gebruikt wordt als basis voor de compositie van de mis. Orlando di Lasso is een van de belangrijkste en begaafde componisten in de Europese traditie. Zijn enorme productie en volledige beheersing van zijn ambacht plaatsen hem op het hoogtepunt van componisten van ieder tijdvak, en zeker op gelijke voet met zijn Italiaanse en Spaanse tijdgenoten, zoals Palestrina en Victoria (Abbott, 2021).

- In de 17e eeuw is de grootste Luikse musicus de uit Villers-l'Évêque (het tegenwoordige Borgloon) afkomstige Henry Du Mont (1610-1684). Hij is er het voorbeeld van, hoe in de loop van deze eeuw de uit de Zuidelijke Nederlanden afkomstige toonkunstenaars zich steeds meer op Frankrijk gingen richten. Na zijn studie in Maastricht voltooid te hebben, vestigde Du Mont zich in de Franse hoofdstad om daar heel zijn verdere leven te blijven. Tenslotte werd hij aangesteld als 'Maître de la Chapelle Royale de Versailles'. In zijn werken maakt hij een gepast gebruik van een grote mate van vrijheid en een soepele tonaliteit. Op grond hiervan wordt hij gerekend tot de voorlopers van de grote meesters van het Franse classicisme (Heida, 1985).